

КЛІТИННОЇ БІОЛОГІЇ ТА ГЕНЕТИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

Інститут НАНУ — науково-дослідна установа, що вивчає проблеми **клітинної біології** й **генетичної інженерії**. Засн. 1990 у Києві на базі 3-х відділів (клітин. біології та інженерії, біофізики і радіобіології, ембріології) Інституту ботаніки АН УРСР. У структурі — 3 наук. відділи: генет. інженерії (об'єднує лаб. адаптац. біотехнології, біосинтезу природ. сполук, банк зародк. плазми, Мукачів. експерим. базу), біофізики і радіобіології (лаб. радіоекол. надійності біосистем, біофізики сигнал. систем, радіац. епігеноміки, імунітету рослин), молекуляр. генетики. В Інституті працюють 69 н. с., з них — 13 д-рів і 31 канд. н., 2 академік та 2 чл.-кор. НАНУ, 1 чл.-кор. НААНУ. Серед відомих науковців — **Я.**

Блюм, Ю. Глеба, Д. Гродзинський, О. Дмитрієв, В. Сидоров. Наукові дослідження: з'ясування молекулярно-біол. та молекулярно-генет. механізмів життєдіяльності рослин. клітин, створення нових біотехнологій на основі клітин. та генет. інженерії; обґрунтування наук. засад збереження різноманіття рослин, зокрема шляхом використання банку зародк. плазми; створення системи засобів і методів застосування рослин. угруповань з метою дезактивації забруднених радіонуклідами територій; вивчення впливу хроніч. опромінення на формування нестабільності геному рослин, питань біобезпеки використання генетично модифіков. рослин, мікроеволюц. процесів на територіях із підвищеним рівнем опромінення. Вчені Інституту відкрили двобатьків. успадкування цитоплазматич. генів при соматич. гібридизації; розробили технології культивування та генет. реконструкції рослин. клітин, парціал. переносу геному та генет. трансформації картоплі, помідорів, гороху, цукр. буряків, біотехнологію віддаленої гібридизації; дослідили механізми впливу хроніч. опромінення на рослини у зоні відчуження, з'ясували роль епігеном. процесів у формуванні відповіді рослин на опромінення, окреслили очікувані ризики індукованих радіоактив. забруднень довкілля мікроеволюц. явищ у популяціях організмів із коротким терміном генерації; визначили можливості практ. застосування хітин. речовин вищих базидіал. грибів. У Київ. університеті Інститутом засн. кафедри клітин. біології та генет. інженерії, радіобіології. Видає ж. «Цитология и генетика» (від 1967). Директор — **М. Кучук** (від 2009).

Д. М. Гродзинський

Бібліографічний опис:

Клітинної біології та генетичної інженерії Інститут НАНУ / Д. М. Гродзинський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-8512>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).